

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frrtal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János; Berde Aron, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor,**
helyettes szerkesztő: **Szabó Sámuel.**

Tartalom: Havi emlékeztető, novemberre. — A párisi közkiállításról. XX. — Az idei szüret Erdélyben. — ó. — A deési gazd. kiállításról, S. Z. S. — A békés-csabai kiállításról, G. K. — Felhívás a cserkéreg termelőkhöz. — Szomoru okulás, erdőbirtokosoknak, B. A. — Fialat gyümölcsfák védelme, fagy ellen. — Új cserzési mód — Közmondások, É b n e r S á n d o r. — Vidéki gazd. tudósítások: (Hátszegvidéke, Apanagyfalu). — Meghívás. — A szerkesztő postája. — Hirdetések. — Piaczi árak. —

Havi emlékeztető.

November.

Ház és udvar. Ki bármi oknál fogva épületeit rendbe nem hozta, iparkodjék az elmulasztottakat helyre hozni. Ki épületeinek kijavítását, maga idejében, mikor még kevesebb kárral és költséggel teheti, elmulasztja: előbb-utóbb nagy kárát vallja.

Kazal-, asztal- és boglyatatók, ha szükségesnek mutatkozik, ismétellen kijavítandók; e csekélység elmulasztása miatt, takarmányunk nemcsak mennyiségileg apad, de minőség tekintetében is sokat romlik s télen át állataink egészségét rontja.

A gabona elcséplését, ha még be nem végeztetett volna: egész erővel kell folytatni és befejezni. A raktárba helyezett gabonakészleteket megforgatjuk és a szükséges rostálásokat teljesítjük.

A répa felszedetvén, kazalba rakva beföldeltetik, nehogy a beállható fagy miatt szenvedjen.

Minden gazda tűzifa-szükségletét most szerzi be; ki elmulasztja, kénytelen később — egy és más vidéken — szalmáját eltüzélni.

szántóföld Ha az idő engedi, az őszevetést folytatjuk és bevégezzük; vetés végeztével őszi ugarszántással iparkodunk, különben a jó gazda-nevet meg nem érdemeljük.

Fagyok beálltal megkezdjük a trágyahordást; a kihordott trágyát nem rakjuk kupaczkoba, hanem a szekérről lehányva, rögtön egyenletesen elterítjük.

Érték és kaszálók száraz időben legeltethetők, esős időben minden állatot távollartunk, nehogy a gypet az állatok taposása

rontsa, A réteket védő árkok kijavítandók, új árkok ásandók; ennek elhanyagolása okozza, hogy a járó-keelő utasok olykor rétejünkre csapnak s a számtalan kerék nyom majd kaszáláskor juttatja a rét tulajdonos eszébe, mit mullasztott el annak idején.

Állattenyésztés. Az istállókban összegyűlt ganéjt trágyadombra hordva simára szét kell teregetni.

A lovak vakarása és kefézése főgondjaink egyikét képezze.

Az istállók szellőztetését el ne mulasszuk; a ménesbéli lovak naponta néhány órai megsétáltatása az egészség fenntartásának fő kelléke.

A csikók és vemhes kanczák tápláló élelmezésben részesülnek. A jászalokból sohase hiányozzék a kőso. A tejelő marhák élelmezésére különös gondunk legyen; a növendék állatok is csak tápláló élelmezés mellett fejlődhetnek jól. A bivalok, meleg istállóban, gyengébb takarmány mellett is jól érzik magukat.

A sertések még mindig találnak ennivalót, de a hasas állatok már nem élnek meg szabadon a nélkül, hogy ki ne legyenek téve az elvetelés veszélyének. Ha nincs száraz fekhelye és a legzordonabb időben is néhány órát szabadban nem járatjuk: a sertés egészséges nem lehet. A makkon lévő sertésektől meg ne vonjuk a sőt. Hacsak tehetjük, a hasas koczáknak ocsút ne adjunk, mert az abban lévő gyomok magvai és az anyarozs elvetelést okozhatnak.

A durvább gyapjuval bíró juh még szabadban csatongol és csak zuzmorás időben kihajtás előtt kaphat kevés takarmányt, nehogy üres gyomorral hagyja el fekhelyét.

Hizlalás végett bekötött mustra ökörré és más hizó állatokra különös gondot fordítunk. A bőr tisztántartása, étetés és itatásnál követelt rend és pontosság, továbbá naponta nyújtott só-adag — mely legcélszerűbben a jászolba helyeztetik el — az eredményes hizlalásnak nélkülözhetlen kelléke; természetesen csak úgy, ha elegendő jó takarmánnyal párosul.

A szárnyas házi állatok már szemet kérnek; meleg ólak hiányában a tojás megszünik.

Szölő. Mihelyt a szüret elmúlt, metszeni kell: a karikás mivelnél a kitermett karikát, eszotorkákat és fölös vesszőt levágjuk, még pedig nem kaczorral, hanem ahhoz való célszerű ollóval; meghagyunk a karika vállán levő 2—4 magfából kettőt hármat és az esetleg a csapon májusban meghagyott két vesszőt.

A Guyot rendszernél hasonló módon járunk el.

A csapos mivélésnél legjobb a metszést tavaszra hagyni, mert a kurtúra vágott csapokat nem lehet elfedni.

Ezeket végezvén, rögtön a fedéshez látunk és szemmel tartjuk, hogy a tavasi napszámás ne törje és patintsa el a tőkét, hanem óvatosan fektesse a hegynek és teljesen felhúzza földdel a tövét.

A mennyiben szüretkor megraboltad szőlőd földjét, igyekezzél azt visszapótolni trágyával.

Pincze. A pinczében minden héten pontosan töltögetünk; a vörösbort lefejtjük és kisajtoljuk, a tavalyi borokat lehuzzuk nagy vigyázattal és a tisztaságot mindig és mindenben szem előtt tartjuk, mert ez a legjobb pinczemester!

Gyümölcsös. Az őszi ültetést szép napfényes lanya időben be kell végezni. A tavasi ültetéshez a gödrök ásása folytatattik. A gyümölcsfák tövei körül a föld felásandó. A mult hóban említett Neustria örümata hernyó elleni védelmet folytatni kell. A gyümölcsfák trágyázását folytathatjuk. Ha a fákat a nyulak ellen még nem kötöttük volna be, most végeztessük el. A fák koronái ritkítását és újítását még mindig végezhetjük és pedig czélszerűbben, mint tavasszal, mikor nagyobb ágak csonkítása, csak a vízajtások számát szaporítja. A barack-redélyfákat fenyőág- és gyékényekkel be kell fedni.

Faiskola. A megrendelt fák kiásandók, csomagolandók és elküldendők. Alanyokra szemzett barackok rügyei, a hideg ellen finom szalmával bekötendők. Ugyisint minden fiatal oltott barackcsemete is. Ha a fiatal őszi barackcsemeték meg nem értek volna, le kell őket levelezni, így fájok hamarabb megérik. Leltár és árjegyzék készítésnek most az ideje. A gyümölcsmagvetésének is alkalmas ideje van.

Konyhakert. A mult hónapban említett munkákat, névszerint: földforgatást, trágyázást, veteményezést, elrakást stb. megfelelő időjárás mellett még végezteni lehet. A télire elrakott vetemények a rothadástól óvandók. Spenót, téli saláta és szamáca, falevelekkel gyengén betakarandó. Spárgaleplenél a földforgatását és trágyázását jó mélyen megkezdhetjük. Rosz időben és esténként gyékényfonást, jegytábla- és karókészítést, festést és irást végezhetünk. Melegágy-keretek, ablakok, kerti eszközök és szerszámjavításnak és beszerzésnek most az ideje.

Diszkert. A megírult virágágyások felásandók és szükség szerint javítandók. Jácint, Tulipán, Narciss, Sáfrány, Ranunculus, stb. hagymáival, ezelőtt egy hónappal beültetett ágyások, falevelekkel betakarandók. Nagy hideg ellen a kényesebb fák és cserjék u. m. Cercis Siliquastrum, Cytisus purpureus, Calycanthus, Spartium juncium, Paeonia arborea, Cydonia japonica, Weigelia, Paulownia stb. szalmával bekötendők és ha még eddig el nem fedettek, most okvetlenül meg kell tenni. Virágházak kezelésére a diszkertésznek kiváló gondja legyen, főleg a virágok tisztán tartására nagyon ügyeljen. A téli oltásokhoz szükséges alanyok beszerzéséről most kell gondoskodni.

Méhészet. Ha az idő még kedvez, méheink betelésével nem sietünk. Minél tovább maradnak szabadban, s minél többször repülhetnek ki magukat és frissülhetnek fel alkalmas szép időben, annál jobban telelnek. Ilyenkor maguk is őrizkedvén a hidegtől, kirepülés alkalmával nem sok vész el belőlük, különben is csak déltájt, alkalmas időben kell őket kiereszteni. Mihelyt azonban egy-két fagyos éjszaka állott be, siessünk méheinkkel a téli helyre és bárhol teletessünk, mindenütt ügyeljünk a kellő és lehetőségig egyenlő légmérsékletre. A mozgó építményű kaputárokna az ajtó és zárdeszka közti üreget sarjuval, csepüvel vagy valami ilyenmü tárggyal tömjük ki, hogy kasainkat meleg és nedves lég környezze, így a rendkívül veszedelmes szomj-kórtól méheink védve lesznek. A közönséges szalma, — vagy vesszőkasok telelésére legczélszerűbb hely egy száraz, tisztalevegőjü pincze, vagy egy olyan csendes, tiszta

szoba, hol a hőmérő 0-nál alább nem száll. Bárhol teletessünk, csendesség, béke, nyugalom legyen ott minden tekintetben.

Erdészet. Főhasználat. Épület- és tűzfavágatás teljes folyamatban van. Erdőmivélés. A magvaknak télire való elhelyezése folyik. Erdővédelem még inkább fokozandó, mint októberben. Vadászati. Nyulra és rokára nagyban foly.

A párizsi közkiállításról.

(Eredeti tudósítás)

(G. V.) XX. A francia konyha főleg két alkatrészből készíti sokak által annyira becsült étkeit: hús és főzelékből. A téstást, mint külön eledelt alig ismerik; használják levesben, mellékadagul, mint maccaroni stb. bú-félékhez, legfeljebb a vad, borju és sonkaspástétomokkal és mint csemege-sütemény játszik valamivel nagyobb szerepet! A francia sajnálkozva emlékszik meg a lisztes ételeket fogyasztó nemzetekről: „szegényeknek nincs elég husok!” De másrészt a hűsevés nem oly tulságos, mint Angliában és a főzelékek nagy mértékben való alkalmazása által módosul.

Igen természetes tehát, hogy a főzeléktermelés és kereskedés is nagy jelentőségű és a közlekedési eszközök tökéletességével nőttön nő. Franciaország egyes vidékei közül főleg a Bretagne, a Gironde, a Loire part-vidéke és Algeria az, mely Páris e nembeli táplálkozásához járul; főleg mióta a korábban létezett eladási monopolum megszűnt és mindenki mindenütt szabadon árulhatja a főzeléket. Most is léteznek ugyan meg u. n. hivatalos vásárok, de forgalmuk ma már aránylag csekély, mint azt a következő számok bizonyítják. Az 1856-ik évben eladott Párisban

a hivatalos vásáron	4 070,000 kilo,	értéke	1,838,000 forint
szabadon	2 950,000 „ „	„	770,000 „
míglen 20 évvel később, 1876-ban eladott			
a hivatalos vásáron	7,050,000 kilo,	értéke	2,455,000 forint
szabadon	50,200,000 „ „	„	14,520,000 „

összesen 57 250,000 kilo, értéke 16,975,000 forint.

Az összes főzeléktermelésről pontos adataink nincsenek, csakis becslés szerint vannak a mennyiségek felvéve. Kivétel a burgonya, mely 1,170,000 hectareon termelve átlagban 148 millió hectolitert ad évenként, ennek árát egy másra 2 forinttal véve fel, magára a burgonyatermelés kerekén 300 millió forint értéket képvisel!

A főzelékiállítás, mint utolsó sorozat foglal helyet az időközi tárlatok között, de a képviselő nem oly jelentékeny, mint az általunk leírt gyümölcsstárlatokon volt. A mi a nemzetköziséget illeti, ez is hiányos, a franczián kívül csakis Oroszország, Belgium és Anglia jelennek meg. Kezdjük rövid vázlatunkat a házi uron és mindenekelett a gennevillersi öntözési telepen, mely e lapban behatólag ismertetve volt.

E derék község nagyrészt collective állított ki; első sorban a pepineriák érdemelek figyelmet, melyek — mint említettük — a csatornavíz iszapának köszönik díszlenségüket. A fajok sokasága már is tetemes, van ugyanis sommás elősorlással 2741 faj gyümölcs, 806-féle diszfa, 339 szurok és gyántanyerésre alkalmas fa, 719 lombos és 558 tülevelű cser-

je vagy 1700 rózsaféle, azalea és camelia 535, kerti disznóvénnyel 805 stb. e nagyszerű vállalat nagyban és kicsinyben szállítja termékeit.

A kertészkedők gyűjteményes kiállítása majd minden főzeléket és néhány gyógynövényt tartalmaz; az elsőt illetőleg megemlíthető a számos fajú kelkáposzta, strassburgi káposzta, a szép maltai burgonya, articsóka és csiesóka. Rothberg ugyanonnan kitűnő kartifolt küldött és mindefféle salátát, különösen az itt annyira kedvelt cikória tűnik ki sokalakúsága által. Az ehető és disztók maga egy gyűjtemény és szintén a legnagyobb változatosságban mutat színt és alakot; e mellett a különböző répa, murek, retek, hagyma és törökbuza sem hiányzik.

Nagyon érdekes a 36. gyalog sorozred kertjének kiállítása, melynek helyőrsége Caenben, a Normandiában van. A derék hadiak természetesen tisztán gyakorlati szempontból, a „menázi“ javítása céljából űzik a kertészetet, Charcot kapitány igazgatása és Andrien káplár főkertészkedése mellett, küldtek igen szép káposztát, burgonyát és répát. Ugy emlékszünk, hogy ezen eszmének általánosítása az osztrák magyar hadsereg kebelében Uexküll dsidás alezredesnek volt kedve az terve, de az indítványozó meghalt, mielőtt életrevaló szándéka komolyabb figyelemre lett volna méltatva; pedig e gondolat megérdemelné, hogy illetékes egyéniség által fenntartva s ha lehet megtestesítve is legyen; a legénység anyagi jobblétén kívül annak erkölcsi hatása is felette becses volna.

A clermonti kertészeti társulat a szokásos főzeléken kívül, említésre érdemes hosszú elsassi répát és kiváló fehér hagymát küldött; a scorzonera gyökér is nevezetes helyet foglal. A Fontenay le Comte-i egyesület nagy gyűjteményéből megemlítjük a számtalan salátafélélt, a szürkerépát, a nagy nantesi murkot, mely fehér, sárga és piros színváltozatban fordul elő. A burgonya közül a „ruban rouge“ (vörös szalag) vonja magára a figyelmet, mellette pedig egy violaszínű petrezselyem alaku retek. Az etampesi kertészeknél főleg a fejes saláta szerepel és a Solanum melongena, mely Franciaországban kedvelt főzelékül szolgál. Millet, Bourg la Reineből igen szépen fejlett kemény és félkemény kartifollal gyönyörködteti a szemtet; a számos változvány különben meglehetősen egyforma.

Belgiumból egy kiállítónk van, Gilson Beaumontból, de termékei nagyon közel állanak a franciaikéhoz, kiemelendő a piros és erfurti káposzta sikerült termelése.

Oroszországból Gratcheff Woldemar szent-pétervári kertész jelent meg, vannak ehető répái, részint lapos, kerekded, részint hosszukás, tojásdad alakban, nagyság és szín szerint különböző. Nevezetes a hosszú és a majdnem gömbalaku retek, valamint az óriási olasz karfiol; a burgonyák közt Prima Donna és Ruby újdonság. Az orosz főzelék oly szépen van fejlesztve, hogy alig lehet elhiinni, hogy szabadföldi.

Érdekes a Boudraut ház Champignontenyésztése, mely eredetiben van bemutatva. Az eljárás röviden a következő: egy köbméter friss lóganéjt hüggel jól megnedvesítünk, kazal alakban összehalmozzuk és 8 napig erjedni hagyjuk. Ekkor vasvil-

lával széthányjuk és szétrázzuk, mire újból összerakva kevésbé megöntözzük és ismét 8 napig erjesztjük, mely eljárást ismételnünk kell. A harmadik 8 nap elteltével a halmot széthányjuk, két meter hosszúságon elterítjük és félmeredek tető alakra összecsapjuk, 2—3 centimeter magas jó termőfölddel behintjük, meglapítjuk és megnedvesítjük, ezt megtevé 8 nap múlva az „ágy“ készen lesz. Ekkor egy decimeter mélységre alulról felfelé az ágyat felemeljük és közben a champignonszalakat elrakjuk, úgy hogy 20—25 centimeter távolságra legyenek egymástól. A napvilág elzárására szalmát használunk, pinczei termelésnél ez természetesen felesleges. Néhány hét múlva a gomba kibújik és felhasználásra kész; a fenti mennyiségre szükséges szalag ára 2 frtra rug.

A főzelékiállításban legteljesebben a burgonya van képviselve, az idegenek között két angol ház: Sutton és fia, valamint James Carter és társa tűnik ki. Miedkettőnek gyönyörű gyűjteménye van, az elsőnél említendő a Magnum bonum, Tennis International Kidney, Bresee Prolific, Snowflake stb., a másiknál a Late Rose, Roi des hátifs, Trophy, Skót kék és különösen a Carters Improved.

Vilmorin francia magház rendszeresen állítja ki burgonyáit és beosztási kulcsát közelebből egy terjedelmes munkában fogja közzé tenni, melynek célja a krumpli soknevűségét kellő mértékre redukálni.

Paillett kiállításánál legérdekesebb, hogy számos adat van felsorolva, mely a termelésre vonatkozik; ki lehet említeni a Manhattan és Red Skinned flour Bell amerikai fajokat; Hyacinthe Rigault gyűjteményében pedig a hosszukásan ellapult korai Tétárt.

Számos kevésbé érdekes kiállítványról hallgatva, még csak Telliezről emlékszünk meg, ki télen át termeszt burgonyát, elveti ugyanis augusztus elején és aratja február végén. A bemutatott gumók october 12-éről valók és bizonyítják, hogy a fejlődés, szabad földben is, még a hideg beállta előtt kezdődik és eléggé sikerül. —

Az ideai szüret Erdélyben.

A mennyire tudósításaink terjednek: mennyiségileg a várakozást felülhaladó; a mi a minőséget illeti: csak közepesnek mondható.

Ritka szép szüreti napjaink voltak; csaknem nyárinak mondható enyhe, napfényes időjárás, olykor egy kis futó permetéssel; az éjjelek nem nagyon hűvösek, többnyire borongós éggel. Az emberek alig emlékeznek ily tartós, szép őzre! Mondhatni jóforma dér sem volt mostanáig.

Bizony a szőlőnek sok későn kelt kukoricának, sarjunak, ásatlan répának, elkésett vetésnek és ugarlásnak . . . általában a gazda megtorlódott teendőinek csak is ily időjárás mellett lehetett szerencsés betakarítását, keresztül vitelét végre hajtani.

A mi főként a szőlőt illeti.

Országos baj nálunk, hogy a nyár végi tartós esőzés miatt, a kövőbb helyeken, aljban fekvő szőlők szeméi kihasa-

doztak és általános rothadást szenvedtek. Ilyenek a későbbi szép napok is majd semmit sem segíthettek.

A hazai jobb fajok közül: a somot, leánykát, járdoványt láttuk szépen fejlett és nem nagyon rothadt minőségben. A riesling igen szépen tett ki magáért, valamint az alexandriai muskotály is, mondhatni rothadás nélkül, nagyon szépen készült. A ropogós muskotály (croquant), egész tábla számra teljesen lerothadt.

A mustok minősége, a nálunk még mindig leginkább használt, de kevésbé megbízható Wagnerféle mustmérő szerint: az aljban 11—12 fok; a hegyek felső részében 13 fok körül állott. Rieslinget 15—16 fokost is mérünk. Mindezen tételeket a jobb helyeken: Torda vidékén, a Küküllőmentén és az erdélyi Hegyalján é tve.

Legdrágább közönséges, vegyes mustot a Hegyalján, Igenben és Czelnán szedtek: 1 forintért, sőt azon felül erdélyi 8 kupás kis vedrét. Az árak, innen a Marosvölgy felé közeledve, mind alább szállanak: Bocsárdon 70 kr; Krakkóban 60 kr; Csákyán 50 kr., sőt alább is. A Küküllőmentén 50—80 kron a must javát adták.

Egyébült és gyengébbet 40 kron is eleget lehetett szedni; mert a hordó hiány miatt, sok helyt a közönséges termelők akármí áron oda adták termésüket, csak vegye valaki.

—ó.

A deési gazdasági kiállításról.

Az idegent, ki a közelebbi években ezt a várost nem látta, kellemesen lepi meg, az a szembetünö külső csinosodás, sok új építkezés, a mi kivált Deés főterén és ennek környékén történt.

Mintha (kicsinyben) III. Napoleon és jobb keze Hausmann, a szajnai prefekt, állnának az ügyek élén: oly messze látó és nagyterelő tervekkel látjuk itt a vezető férfiakat foglalkozni. Kisajátításokat tesznek; új utcákat nyitnak; lerontják a szép reform. egyház körül emelt disztelen, ronda fészkeket s a mi Kolozsvárnak talán soha sem sikerül: piaci nagy templomának kiszabadítása, az árufészkek és emberi ketreczek zürzavarából, — az Deésen 10—15 év alatt, emberi számítás szerint, biztosan megfog történni.

Hibát követnék el, ha meg nem említeném az Óvárnak Szamosra néző, sziklás tetején és lépcsőin csak másfél évvel ezelőtt kezdett új sétatért. Ott hol régebben átláthatatlan szeméthalmok zárták el a vakmerő látogató útját: a hét vezér emlékére emelt 16-ik századi ó torony környéke, — csinos; kellemes és meglepő szép kilátással fogadja a vendéget.

És mindez eddiget minden közrovatal és adósság csinálás nélkül, — csupán a város közmunka erejének okos felhasználásával és a korcsmajvedelemből, a birtokosságot illető osztalék egy részének ide áldozásával, hajtattott végre.

Annál nagyobb érdem, a fővezetőknek, b. Bánffy Dezső főispán és Roth Pál polgármester uraknak, hogy nemcsak tervezni tudnak, hanem terveikkel a gyakorlati kivetéség határai közt maradnak.

Engedje el nekem a t. olvasó, hogy a megérdemlett elismerés hangjai, önkénytelenül tollam alá jöttek. Most már egyenesen tárgyamra térek:

— A városház lelkének egyik oldalával szemben emelkedik a kiállítási épület, melynek máskor az a prózai rendeltetése van, hogy csizmákat árulnak benne. Ennek a csizma-áruló teremnek Erdélyben aligha találnók mássát, 32 öl hosszú, 8 ölnyi széles s csak néhány a közepén emelt kis oszlop mutatja, hogy nem valami czifra, világias czélokra rendelt vigadóba lépünk.

Nem czéлом az egész tárlatról részletes leírást adni. Mellőzöm a terem közepére helyezett különböző gépeket; a zöldegek, főzelek, különféle női munkák hosszú sorát. Nem szőlők — bár háládatos tárgy lenne! — a derék növénytagjainak fáradhatatlan buzgalmaról, kik áru csarnokot rögtönözve, az egyes tagok által ajándékozott ételmi szereket szabott árért osztogatták a vendégeknek. Én szűkebb körben maradvam, csak a gyümölcs-kiállítástr a szoritkozom.

A teremnek egy egész szögletét egyedül, gr. Teleki Miksáné kendi lónai birókáról küldött, sokféle kerti termény s azok közt cserépekbe ültetett nemes esemeték foglalták el. Kendi-Lónán a fatenyésztés rendkívüli terjedelemben üzetik. Az egyes birtokrészeket akáczfákat szegélyezik s egész hegyoldalokat, kopár pusztá helyeket ültettek be erdőkkel, gyümölcsfákkal: nemes példát mutatva, miként kell rövid idő alatt egy egész vidéket paradicsommá varázsolni! . . .

A terem oldalát körülfutó asztalokon, tányérokra halmozva állott a gyümölcs; tulnyomólag alma.

Kivaló szép volt a kolozsvári kertészeti szakosztály kiállítása, melynek egy részét Dicső-Szent-Mártonból az odavaló gazd. egyesület küldötte át; ehez járult még 10 faj szőlő és 20 faj alma, melyek főként a hazai almafajok igen sikerült gyűjteményét foglalták magokban.

Magánosok közül Fekete Pál szőlészeti vándor tanár gyűjteménye volt legértékesebb, főként sokféle nemes körtével, melyeket Szőkefalváról hozott.

A közel vidékiek közül felemlítjük még a következőket: Vályi Elek. Kentelkéről, mintegy 40 faj, többnyire körtvét küldött. Gr. Bethlen Béla, Árokszállásról, az ottani százados fákkal bíró szép gyümölcsöséből, több jeles fajjal jelent meg; Bálványos-Váralja híres gyümölcsstenyészti vidékéről többen, köztük főként Hersényi László a vidéki s úgy látszik eredeti erdélyi fajalmák gyűjteményét mutatták be; (a sok kevésbé értékes közt: az őszi és téli őri almát). Továbbá kitünők voltak: Betegh Kelemenné, Törpényi Lajos, gr. Kornizs Viktor és gr. Bethlen Károly gyűjteményei.

Általános az a sajnos észrevétel kell tennünk, hogy valamennyi vidéki gyűjteményben, kivétel nélkül nagy névzavar uralkodott. Az értékes fajuk egy része, hamis nevek alatt, a természetre egy általán nem érdemes zúp, fejeér és bőralmák sat. közzé elegyedve. Ezen országos bajon és betegségen épen az időnként rendezendő kiállítások fognak segíthetni legbiztosabban. Csupán itt ismerhetik meg a vidéki gyümölcsköd-

velők, — kik mindenütt számosan vannak, — a természetére érdemes jeles fajokat, saját szemléletből.

Ezen czélból, a kolozsvári kertészeti szakosztály részéről Deésen megjelent Szabó Sámuel tanár: kiválasztotta a kiállítás összes gyümölcsei közül az átlános természetére ajánlható s eddigelő Erdélyben legtöbb helyt sikerült és kipróbált fajokat: összesen 20 faj körtét és 17 faj almát. Ezek a közönség okulására, egészen külön, egy hosszú asztalra helyeztetek el s nyomtatott nagy betűs czédulákkal jelöltettek, hogy a szemlélő, a valódi hibátlan nevekhez könnyen hozzájuthasson.

Oct. 15-én a bíráló bizottság tagjai és számos szakkedvelő, egy igen érdekes izelő estélyt tartottak, hol Szabó tanár röviden ösmertette a kiválasztott gyümölcsöket, elmondván azok jellemző sajátosságait és kitünő tulajdonságait; az érettek egyszersmind megízleltettek. Idejegyezzük a főbbeket névszerint.

Almák: a honiak közül: Ponyik, Batul, Szászap, Kék (czigány, vagy hamvas muskotály), Bánffai Pál (legkésőbbi tavaszi); továbbá: Gravensteini (őszi), Muskotály renet, Téli arany pármén, Kanadai szürke renet, Ananász renet, Londoni peppin, Baumann renet, Schönbrunni renet, Kasseli nagy renet.

Körték: a hazaiak közül: Brassai Mari emléke (Brassai József állította elő magról, a Dielhez hasonló); továbbá: (Császárkörtve nyári, Vilmos,) Bosc kobakja, Erdei vajonc, Őszi szürke esperes, Angoulémi hercegnő, Diel, I. Napoleon, Josephine des Malines, Hardenpont téli (Kronprinz Ferdinánd), Colmar Sonverain (d' Argeuson), Manna Colmar, Téli esperes (brüsseli pergamen), Bolváji vajkörte.

Első jutalmat (1 aranyat) nyert gyümölcseiért Fekete Pál, dicséző oklevelet többen. Lesz alkalmunk, a jövő számban, a jutalmazottokról részletes kimutatást közölni.

Sz. S.

A békés-csabai kiállításról.

A békésmegyei gazdasági egylet által folyó évi october 6—7. napján tartott termény-kiállítás jobban sikerült, mint egyelőre rendezői hitték: mert ők elégnék tarták a kiállításhoz a városház egy nagyobb termét készíteni elő; ez azonban bár zsufozásig töltetett meg, elégtelen volt befogadni minden kiállításra szánt tárgyat, s több késői szállítmány hely nélkül maradt.

A szőlészet különösen igen gazdagon, s a nemesebb faj termékekben úgy volt képviselve, hogy az bármely országos kiállításon dicsőséget aratott volna. B.-csabai szőlőtermékéből Stark Adolf egymaga 114, Bogár Dániel 53, Vidovszky Károly más gazdasági terméke mellett 44 féle a legnemesebb csemegefaj szőlőt állítottak ki s mindhárman ezüst érmet nyertek.

Osztottak még az első rendű termelés s kiállítás dicsőségében, s mindannyian ezüst érmet nyertek: Göndöcs Benedek gyulai lelkész s apát, kevésbé zsufozva fél termet megtölteni képes alma, körte, barack, méz, burgonya s más kerti termék kitünőbb sokaságáért; Simay Lukács, apáczai sokféle nemes gyümölcs, diánya, 64 klgm súlyu tök, stb. termékéért; Gróf Venkheim Rudolf dobozi kertészetéből sokféle szép gyümölcse kiállításáért; Borsföldy Károly műkertész a békésmegyei gazd-

egylet kertjéből általa kiállított alma, körte s szőlőfaj sokaságáért; Bartóky László sokféle szép gazdasági magvai s különösen szép búzatermékéért; Brozik Károly méhészeti tanár többféle méztermékéért; Rákóczi Sámuel igen csinos műszerkezelben kiállított több faj cserepes szőlő és mézéért; a biharmegyei gazdasági egylet n.-váradi méhészetéből előállított 3 féle alakítású méz termékéért; Gobóczy Károly és neje n.-váradi termeléséből kiállított 83 faj legszebb burgonyáért; Bella János szép mézéért; Déry Istvánné hófehér lépesmézének közönséges kasból bár — míg másoktól a Dzierzon-rendszer szerénti kezeléssel állítottak elő — de igen izletesen tett kiállításáért. Így többben is kisebb-nagyobb haladást ismertető kiünfféle kiállítványaikért ezüst vagy bonzérmet, dicséző oklevelet vagy pénzjutalmat nyertek, mind ezt a kiállítást rendező egylet értesítője részletesen elősorolandja.

Mint a szőlőről, a méhészeti termékről is lehet melleleg annyit mondani, miként hazánkban ritkaság még, egy-egy kiállításon az okszerű méhészet gyakorlati ismeretét tanúsító keletes és más alakítású méztaábláknak legszebb példányait, így összehozva látni.

A mezőgazdasági termék — mire pedig leginkább volt számítva — legkevésbé, alig pár termelő által volt képviselve.

A más tekintetben szépen sikerült kiállítás fejlődésére sokat tett az ügyes rendezés s az, hogy a rendezők maguk is egy-egy érdekes csoport kiállítói voltak; és az, hogy a végrehajtó bizottság élén a rendezés, a kiállítás idején többnyire jelen volt, mint szakértő vezényelt, a megye derék főispánja, mint a gazdasági egyletnek is népszerű és példás tevékenységű elnöke.

Látogatók első napon kivált, tömegesen voltak s közöttük számosan a szép nők, melleleg talán azon érdektől is vezérelve, hogy Göndöcs Benedek apát ur a kiállításbeli temérdek nemes gyümölcsét a csabai nő-egyletnek ajándékozván s e nemes példát mások is követvén: az ajándékot ismerni, felügyelni kellett.

Kár, hogy oly rövid ideig tartott ama vendégszeretettel is fűszerezett kiállítás, melynek Bereczky Máté jeles gyümölcsészünk is vendége s felkért bírálója volt.

G. K.

Felhívás a cserkéreg-termelőkhez.

A földművelés- ipar- és kereskedelmügyi ministerium idei 17713. sz. a. kelt leiratával a kölni cs. és kir. főkonsulatusnak alább egész terjedelmében közölt levele alapján, arra hívta fel az országos erdészeti egyesületet, miszerint ez nevezze meg azokat, kik hazánkban cserkéreg-termeléssel foglalkoznak.

„A kölni cs. kir. osztrák-magyar főkonsulattól, a m. k. földművelés-, ipar- és kereskedelmügyi ministeriumhoz Budapestén.

A Rajnavidék és Vestfália nagy mérvű cserkéreg fogyasztása, továbbá az érezhető hiány ezen c-erző anyagokban, figyelmet már évek óta Ausztria-Magyarország ilynemű kivételére irányozta. — Erre vonatkozó jelentéseimnek sikerült, főleg

Magyarországból, igen jelentékeny kiviteli forgalmat hivni életre, úgy hogy az eddigi bevétel Francia s más országokból igen kis mértékre szállított alá. — Különös lendületet adott a kivitel-ügynek többek között az, hogy a rajnavidéki vaspályatársaság, indítványomra, a cserkéreg szállítási díját az ausztriai és rajnavidéki forgalomra nézve leszállította. A cserkéreg-árak, a kedvezőtlen üzleti viszonyok miatt, jelenleg ugyan kissé nyomottak; a szükséglet azonban még mindig igen nagy, mivel Siegen, Hagen, Trier, Prüm, Malmedy, Eoper, Cöln stb. itteni városok börgyár-üzletei a legjelentékenyebbek közé tartoznak egész Németországban.

Ilyen körülmények között minden alkalmat érdemes felhasználni, mely rajnavidék-vestfáliai cserkéreg-kivitelünket előmozdíthatja. Ilyen kedvező alkalomnak tekintem részemről azt, hogy a Schröder, továbbá a Smide és társai, calcuttai czégek itteni képviselője, Hunziger Agost ur, kit nekem a continens legelső bórkereskedése a W. Rantenstrom és társai itteni czég ajánlott, ki különben a Rajnavidék és Vestfália minden börgyárosával üzleti összeköttetésben áll, maga is késznek nyilatkozott cserkéreg kivitelünket közvetíteni, illetőleg teljes tevékenységét ezen ügynek szentelni.

Tiszteletteljesen kérem ennél fogva a magas ministeriumot, kegyeskedjék ezen körülményt az érdekelteknek tudomására hozni s egyszersmind velem az ország jelentékenyebb cserkéreg termelőinek czímét, a mennyiben lehetséges, minél előbb közölni. — Oppenheim Eduard lovag, cs. k. főkonsul.

Az országos erdészeti egyesület igazgató válaszmánya, figyelemmel a tárgy kiváló jelentőségére és főleg a czélból, hogy mindazoknak, kik nevüket az említett névsorba felvételni akarják, alkalom adassék ez iránt nyilatkozni, az alulirt titkári hivatal azzal bizta meg, hogy az „Erdészeti Lapok“-ban a cserkéreg-termelőkhez az iránt felhívást intézzen.

Ennek alapján alulirt titkári hivatal azon tiszteletteljes kéréssel fordul az erdőbirtokosokhoz és illetőleg a cserkéreg-termelőkhöz, miszerint saját üzleti érdekeik előmozdítása czéljából, az országos erdészeti egyesület titkári hivatalához (Budapest, holduteza 9. sz., II. em.) intézendő levelek által sziveskedjenek tudtul adni nevüket és lakhelyüket s a mennyiben tehetik azt is, hogy évenként és átlag mily terjedelmű tölgyerdő-területen termelnek tölgycserkérgyet vagy hány métermázsát képesek ez anyagból ugyancsak évenként áruba bocsátani. („Erd. Lap.“)

Az országos erdészeti egyesület titkári hivatala.

Szomorú okulás, erdőbirtokosoknak.

Nógrádban és Hevesben történt ez a két kis erdészeti história, melynek egyikét, megbízható tudósítók szerint, egy tönkre ment erdőbirtokos, másikat pedig 300 hold lekaszabolt fiatal cserfaerdő romja kesergi. Történt pedig, hogy X. ur Nógrádban egy H. nevű pesti fakereskedőnek elad 20,000 meter tűzifát, azzal az egyszerű feltétellel, hogy eladó egy meter hosszú és 15 cm vastag hasábokat ad át, egyebekben pedig eladó és vásárló a pesti áru- és értéktőzsde megfelelő szabályainak votik magukat alá. A szerződés megkötötték, X. ur

előpénzt kap s a favágás nagy erélylyel folytatván, a kívánt tömeg kiállítatik s a közlebbi vasútállomásra egy jókora szállítmány küldetvén, a vásárló annak átvételére megjelenik; időközben azonban, hogy a birtokost minél biztosabban lekopaszthassa, egy pár, hozzá hasonló kereskedővel a megvásárolt fatömeg eladására, jó magas áron kereskedői levelet kötött, az átvételre pedig magával viszi a tőzsdei szabályokat, s ennek határozatai szerint mérgetni kezdi a hasábokat, természetesen ezek egyike valamivel hosszabb, vastagabb vagy vékonyabb, mint a hogy a lakonikus szerencsétlen szerződés előírja s ennek alapján, a kétségtelenül már előre erre számító kereskedő megtagadja a fa átvételét, s az ügyet a börzebiróság elé viszi; ott bemutatja a más kereskedőkkel kötött eladási levelet, s minthogy már most a kikötött méretű fát az ő szerződő társainak a kiszabott időre nem szállíthatja, az ezen üzletből való nyereségmentesség fejében, méterenként jó magas összeget igényel, a börzebiróság ezt a szerződés alapján megítéli, a birtokosnak fizetni kell s ennek következtében vagyoniilag teljesen tönkre megy; mikor pedig mindez így el lett ítélve, H. kereskedő jól lenyomott áron és kegyelemből megveszi a vágatott tűzifát s most Budapesten árulja, a nyereségmentesség összegéből pedig faraktárt rendezett be s gőzgépet állított fel, holott pedig ezelőtt ő volt a hitelezőit szanalómért kérő, megbukott kereskedő.

A hevesi birtokos nem ment ugyan tönkre, de 300 hold erdejét úgy pusztította el, hogy hallván a „cserkéreg“-ről, arra a gondolatra jött, hogy neki is van cserkéregje; miután cserfa (*quercus cerris*) erdeje van, nem is sejtván azt, hogy a cserkérgyet a kocsános és fürtöstölgy, *quercus pedunculata* és *robur* adják, néhány ezer mázsát hamarjában elad, több ezer forint előpénzt vesz, s mindenféle nagy előkészülettel levágatja és lehántatja a fiatal cserfaerdőt, s a nyert kérget átvételre Egerbe küldi; a vásárló megijed a kéregtől, természetesen megtagadja az átvételt s erre az óriási tévedés kiderül. Azt nem tudjuk, hogy ennek lett-e oly keserű nyereségmentessége mint az előbbinek, de meg lett az, hogy 300 hold szép fiatal cserfaerdő, melynek fáját később Budapesten jó áron lehetett volna eladni, haszontalanul lepusztított.

Ha ezek az urak egy értelmes erdészhez fordulnak s nem sajnálták volna ennek közreműködéséért 40—50 frtocskát fizetni, akkor az ezerekre menő károktól megszabadultak volna; de hiába! a magyar ember már nemcsak született gazda (?) de született erdész is akar lenni.

Minő másképen van ez máshol; e sorok írója folyó évi augusztus 18-án egy 16—18 éves fiatal cseh gróffal utazott, ki Salzburgba ment zergéavadászatra, s vasúti olvasmányul, mint jogász, a római jog kézikönyvét vitte, a kivel utközben hosszabb beszédbe bocsátkozván, bámulattal kelle meggyőződnie arról, hogy a fiatal ember az erdőgazdaság köréből mily alapos tájékozással bír, mennyire ismeri a Csehországban honos fánemeket, ezek természetét, tenyésztési vidéküket, sőt a tényleg fennálló szállítási és sziaci viszonyokat is. A római jog nehéz tantételeiről az erdészetre átment társalgás meglepő eredménye arra kényszeríté e sorok íróját, hogy megkérdezze a fiatal gró-

fot alapos erdészeti tájékoztatójának honnan történt szerzéséről, mire a következő választ nyerte: „atyámnak több erdeje van, s én az erdőmester urral a vadászatokon s máskor is, ha csak tehetem, szívesen beszélek az erdőkről, s tőle tanultam azt, a mit az erdészetről tudok“

Nálunk a korosabb urak közt is ritkán található hasonló, a fiatal grófok között pedig olyanok is akadnak, kik erdejüket az erdőmester tudta nélkül is eladják! No, de talán majd csak okulunk a magunk kárán mi is annyit, hogy elvégre a fennebbiekhez hasonló szomorú leczkék megszünnének, a mi hogy valóban is úgy legyen: a Magyarországi és illetőleg a magyar ember számára szükséges munkásság, vagyonosodás és szaporodás érdekében a legmelegebben kell óhajtánunk.

(„Erd. Lap.“)

B. A.

Fiatal gyümölcsfák védelme a fagy ellen.

Tapasztalás bizonyítja, hogy minél bujább a növény, annál többet szenved a hidegtől, és hogy a buja ágak és hajtások mindig először és legkönnyebben fagnak el; e buja fejlődést tehát nyáron és őszön át a mennyire csak lehet, meg kell akadályoznunk és kisebb mértékre szorítanunk. Erre szolgál 1. a gyenge ágak visszametszése, 2. a hegyek lecsipdesése és 3. az őszi levelezés.

A lecsipdesést szeptember vagy october hó déli óráiban és száraz időben mindazon ágakon hajtsuk végre, melyek a többet hosszan és buján tűnődtek. A hegyeket mintegy 8—10 centiméternyire lecsipjük vagy lemetéljük. Ezen egyszerű eljárás után a keringő nedv azonnal elakad, megvastagodik, és a zöld hajtás megfásul; ekként sokkal épebben állja ki a telet.

A levelezést a csipdeséssel egyidejűleg lehet alkalmazni, oly fáknál, melyek különös bujaságot mutatnak. A leveleket főként az éros nyári ágakon 3—3 naponként, alulról felfelé lassanként és szárukkal együtt eltávolítottuk; némelyek ilyenkor a levelek szárait meghagyni javasolják, ez esetben a leveleket ollóval kell levágni.

Ezen műveletek által a csemete korábban jut nyugalomra, vagyis teli állapotába. Minél előbb hull el a levél és minél előbb idézzük elő ezen állapotot, annál tartósabb lesz a fa télen át.

P. L.

Új cserzési mód.

Parosi, olasz vegyész, egy új módját jelenti be a cserzésnek, mely abban áll, hogy a bőrök teengerivizben felolvasztott sósavas vashan áztatnak. Ezen áztatás 4—6 hónapig tart, s miután a sósavas vegyíték hatalmas „disinfectans“, az egész műtét nem oly kell-metlen, mint a közönséges timári kezelés. Ez által — azt állítja — tökéletesen pótolhatni fog a fakéregből nyert cseranyag, s vége leendő vetve az ő nézete szerinti tömérdek erdőpusztításnak, mely a nevezett anyag megszerzése céljából üzetik.

Közmondások.

Három paszuly annyit ér, mint egy falat rozskenyér.
Jól gondolt zöldseges kert, a gazdaszony második kamarája.
Rozs gyümölcs az, mely nem hull a fáról.

Csak az édes gyümölcsöt lepik a darázsok.
Az elhanyagolt szőlőben, szomorú a szüret.
Míg a tőke csapjai sirnak, hideget várhatunk.
Minden venyige megkivánja karóját.
Ha tölgy és bükkmakk bőven terem, hideg havas tél lesz.
Ha a csigák korán betapasztják házukat, korai tél következik.

Ebner Sándor.

Vidéki gazdasági tudósítás.

Hátszegvidéke, 1878. oct. 26-án.

A gazda fáradozmainak majd mindennemű ez évi gyümölcsseit betakarította . . . munkája nem volt hiába való, az eredmény kielégítőnek mondható. Igen kellemes időben végeztük a buzavetést; mely már szépen virit, ejtettük meg a szüretet és törökbuza-szedést. A must itt is reményesen felül bővön csergött, csakhogy nem elég bő czukortartalmu; még is a mácsói és oklói jobb helyek termése 85 kron kelt vedrenként. A törökbuza is bővön termelt és igen jól megért a szép szeptemberi napokban. Még csak a rozsvetéssel vagyunk hátra, melyet e vidéken rendszeren törökbuza nyomába szoktak vetni, mi el-tart sokszor Karácsonig, vagy azon túl is, míg csak a fagy a szántást lehetetlenné nem teszi, s van is többnyire ritka, közepes rozstermésünk s aralásunk.

Fabri József.

Apaaagyfalu, 1878. oct. 29-én.

Őszi munkálataink még egészen befejezve nincsenek, a vetések szépek, a korán vetettek veresek. Törökbuza sok és jó termelt, szüret most foly, sok, de gyenge szőlő termelt; 8—10% legfeljebb 12 fok a must, Wagner szerint. Gabona nagyon olcsó, oka az idei bő termés, néhány nap óta ára emelkedett. Igavonó és más állatok egészségesek.

R. K.

Meghívás.

Az erdélyi gazdasági egylet igazgató választmánya 1878-ik évi november hó 4-én hétfőn délelőtt 10 órakor ülést tart az egyleti irodában, főter 36. sz. első emelet, melyre a t. tagok ezennel tiszteletteljesen meghívotnak.

A szerkesztő postája. S. urnak. A tudósítás erre a számra megkesett; az őszi vetéseket pusztító földi szürke hernyó (Agrotis segetum) üljába, mély, meredek árkot kell ásni. —

Felelős szerkesztő: SZABÓ SÁMUEL.

Hirdetések.

(34.)

Sertés-eladás.

(1—1.)

Báró Apór Károly tófalvi udvarában (félóránnyira Maros-Vásárhelyhez) Lovasy fajta

5 drb nagy göne,

10 drb másfél éves miskárolt göne,

20 drb másfél éves ártány,

25 drb miskárolt gönemalacz és

15 drb ártánymalacz

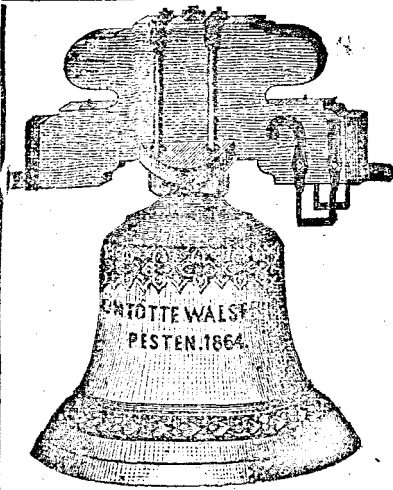
eladók lévén, ezek iránt értekezni lehet.

Tófalván u. p. Marosvásárhely.

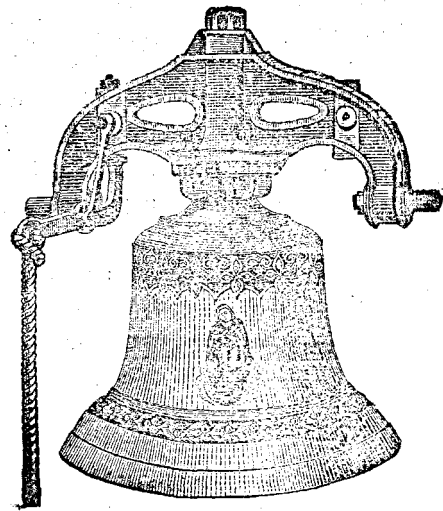
Bartha Domokos,
gazdatiszt.

Tömlő-orsók, kovács-fúvók, takaró-ponyvák, tized mérleg és súlyok.

kerti- és kezi fecskendők, tűzi vedrek, pemetek, toló- és mászó létrák

Harangok
fa és vaskalappal.
Tűzoltó szerelvények.
Borlehuzó gépek
teljesen felszerelve.
Gummi és kender
tömlők, gummi kö-
penyegek.
Szivattyus és házi
kutak, azonkívül

rugany-méza és guttaperga árak minden czéflra, nevezetesen lapok, szellentyűk, zárkarikák, zsinórok

szerező és javító műhelye; elvállal kutak, gépek és vízvezetések berendezését és javítását (3.)

(44-52.) **WALSER FERENCZ** első magyar gép- és tűzoltó szerek gyára, harang és ércöntőde Budapesten, **fiókraktár Kolozsvártt. bel-monostor utca 12. szám.**

villanyos házi és szoba-távirdek, vezetékek tűzoltó egyletek részére

P i a c z i á r a k.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	telegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tűzifa	marhahús
É r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterce		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brassó		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Csik-Szereda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Décs	oct. 22	480	390	330	—	180	240	300	100	200	32
Déva		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erszékétfáros		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fogarás		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
M. Székelyváros		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
M. Székelyváros		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ógy.-Sz.-Miklós	oct. 26	680	—	400	333	170	410	130	40	—	30
Kolozsvár	oct. 31	480	—	400	—	185	270	240	150	300	42
K. Vásárhely		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hagy-Enyed		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
H. Szobon	oct. 29	580	510	410	400	220	330	160	90	320	42
Segesvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S.-Sz.-György	oct. 28	650	600	420	400	220	400	230	150	316	28
Szamosújvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Régen	oct. 24	535	375	312	212	160	212	170	80	240	36
Sz.-Udvarhely	oct. 29	625	500	400	—	200	400	160	30	200	28
Torda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V.-Hunyad		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Mellékletek

160 darabonként 1 forint 40 krajával számítatnak.

A hirdetés szövegét
a t. megrendelőnek minden külön díj nélkül tetés szerint akarhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tőr megnevezése	széri hirdetésnél										
	1	1-3	1-6	1-12	1-18	1-24	1-30	1-36	1-42	1-52	
	f i z e t e n d ő f o r i n t										
1/16 v. egész oldal	8	24	45	85	120	160	180	200	220	260	
8/16 v. fél "	4	12	23	43	60	80	90	100	110	130	
4/16 v. negyed "	2	6	12	22	30	40	45	50	55	65	
2/16 v. nyolczad oldal	1-50	4-50	8	12	16	22	24	26	28	33	
1/16 v. tizenhatod "	1	3	4	6	8	11	12	13	14	17	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.